

דגלי הקשת לא יסתירו רצח עם

עד סוף 2023 הנפתי דגל קשת בענן – סמל הגאווה והסולידריות הקווירית – בפרופיל הטוויטר/X שלי, אך כשהתחלתי לדבר בפומבי בתמיכה בעזה ובאנשים הפלסטינים, הסמל הזה הופנה נגדי. במקום דיון מבוסס עובדות והגיון, הפוסטים שלי משכו התקפות אישיות שנועדו להשמיץ ולשתוק אותי. חלקן היו עטופות בדאגה: „אתה יודע מה עושים להומואים בעזה“. אחרות היו ישירות ואכזריות, כמו ממים „קווירים למען פלסטין זה כמו תרנגולות ל-KFC“, או הטרופ השחוק שאני „אזרק מהגג“ אם אהיה שם. זו הייתה חוויה משותפת – ומאשרת – על ידי רבים אחרים.

הנרטיב הזה אינו רק מפשט; הוא מניפולטיבי פוליטית, לא ישר היסטורית ולא מדויק עובדתית. הטענה החוזרת ונשנית שקווירים מוצאים להורג על ידי השלכה מגגות בעזה **אינה מבוססת על אף מקרה מאומת** הכולל פלסטינים או הרשויות השולטות בעזה. במקום זאת, היא נובעת **מסרטוני תעמולה של דאעש** – לא מחמאס, ובוודאי לא מהאוכלוסייה הפלסטינית הרחבה. **אין ראיות מהימנות** שהוצאות להורג פומביות של קווירים התרחשו בדרך שהמבקרים מציעים.

מה שאנו עדים לו הוא מקרה ספר לימוד של **פינקווישינג**: ניצול זכויות LGBTQ+ כדי להסיט או להכשיל מאבק לצדק. זהו תרגיל רטורי שמספר לקווירים שהם חייבים לבחור – או זכויות קוויריות **או** שחרור פלסטיני, אבל לא שניהם.

הומוסקסואליות ואיסלאם: מעבר לנרטיב המזוין

חלק גדול מההתקפה הרטורית על קווירים התומכים בפלסטין נשען על הכללות גורפות על האיסלאם ועל האיבה המיוחסת לו יוצאת דופן כלפי אנשי LGBTQ+. הרמז הוא שזהות קווירית ואמונה איסלאמית אינן תואמות מטבען, ושסולידריות עם אוכלוסייה מוסלמית ברובה היא נאיבית או אפילו הרסנית עצמית עבור אנשי LGBTQ+.

מסגור זה אינו רק איסלאמופובי; הוא גם לא תקף היסטורית ותאולוגית. הפסיקה האיסלאמית המסורתית, כמו מערכות משפט דתיות רבות, מרתיעה מפעולות חד-מיניות. הקוראן מתייחס לעם **לוט**, שמצוטט לעיתים קרובות כגינוי להתנהגות מינית בין גברים. עם זאת, הפסוקים האלה הרבה יותר דו-משמעיים ממה שמוצג. הם מתמקדים **בחוסר אירוח, כפייה ושחיתות**, לא באהבה בהסכמה או זהות מינית. בניגוד לויקרא כ:13 בתנ"ך העברי – „ואיש אשר ישכב את-זכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם מות יומתו“ – הקוראן **אינו קובע עונש** לאינטימיות חד-מינית.

החדית'ים (אמרות המיוחסות לנביא מוחמד, עליו השלום), שמעצבים חלק גדול מהחוק האיסלאמי, כוללים התייחסויות מגוונות ולעיתים קרובות שנויות במחלוקת להתנהגות חד-מינית. חשוב: **אין תיעוד בתקופת חיי הנביא** של מישהו שהוענש על היותו הומו. ההוראות האתיות האיסלאמיות הדגישו באופן מסורתי **פרטיות, דיסקרטיות ותשובה**, לא מעקב או בושה ציבורית.

למעשה, לתרבות האיסלאמית יש היסטוריה עשירה ומורכבת בנוגע למגדר ולמיניות. שירה ערבית קלאסית מלאה בדימויים הומו-ארוטיים. מיסטיקה סופית, עם מטאפורות האהבה האלוהית שלה, לעיתים קרובות חוצה גבולות מגדר קשיחים. חוקרים כמו **סקוט סיראג' אל-חק קוגל ואמינה ודוד** הציעו פרשנויות מתקדמות מחדש לסיפור לוט, טוענים שהוא מגנה אלימות מינית כפויה, לא אהבה חד-מינית בהסכמה.

מגוון הפרשנויות הזה חי, לא רק תאורטי. מוסלמים קווירים קיימים, מתארגנים, מתנגדים ומשגשים. ניצול האיסלם כדי להכפיש קווירים פרו-פלסטינים לא רק מוחק את הקולות האלה; הוא מצמצם מסורת אמונה שלמה לנשק במלחמת תרבות.

שורשים קולוניאליים בהפללה: ציר זמן של הומופוביה מיובאת

הרעיון שהומופוביה מוסדית היא מאפיין פנימי של חברות ערביות או איסלאמיות מתמוטט תחת בדיקה. הרישום ההיסטורי מראה שמערכות משפט איסלאמיות טרום-מודרניות לא הפלילו הומוסקסואליות באותה דרך כמו אירופה. במקום זאת, קידוד חוקי אנטי-LGBTQ+ בעולם הערבי ניתן להתחקות אחר קולוניאליזם אירופי, לא לקוראן.

לאורך מאות שנים של שלטון איסלאמי – מהאומיים עד העות'מאנים – לא היה קוד עונשין מאוחד שאוסר אינטימיות חד-מינית. עמדות חברתיות יכלו להיות שמרניות, וחוקרי דת דנו במוסריות של התנהגויות שונות, אך מערכות המשפט של החברות האלה לעיתים רחוקות תעדפו פיקוח על התנהגות מינית פרטית, במיוחד כשלא איימה על הסדר הציבורי. יתרה מכך, המסורות הספרותיות והאמנותיות העשירות של העולם הערבי-איסלאמי – מלאות בשירה הומו-ארוטית, ידידויות אינטימיות בין גברים ותיאורים של תשוקה חד-מינית – חושפות מרחב תרבותי שהיה מורכב ולעיתים סותר, אך לא עוצב על ידי רדיפה משפטית של קווירים כמו באירופה.

לעומת זאת, באירופה הנוצרית, מעשים הומוסקסואליים הופללו באגרסיביות, לעיתים קרובות תחת עונש מוות. מערכות משפט בימי הביניים ובתקופה המודרנית המוקדמת – מהאינקוויזיציה עד המשפט המקובל הבריטי – קבעו עונשים מחרידים על „סדום“, כולל שריפה, תלייה והשחתה. באזורים מסוימים, כמו שטחים בשליטת ההבסבורגים לאורך נהר הדנובה, רישומים היסטוריים מתארים חשודים בהומוסקסואליות שנידונו למשך ספינות נגד הזרם – הוצאה להורג באמצעות תשישות וחשיפה. עונשים אלה לא היו שוליים אלא מוסדיים, מאושרים על ידי הכנסייה והמדינה כאחד.

כאשר מעצמות אירופיות קולוניזו את העולם הערבי, הן ייצאו את הקודים המשפטיים האלה. פלסטין היא דוגמה מרכזית:

מעמד משפטי של הומוסקסואליות בפלסטין

תקופה	מעמד משפטי של הומוסקסואליות בפלסטין
לפני 1917	לא הופללה תחת החוק העות'מאני
1929	המנדט הבריטי מטיל סעיף 152 (אנטי-סדום)
1951	בוטלה ההפללה בגדה המערבית תחת קוד העונשין הירדני
1967-היום	עזה שומרת על הקוד מהתקופה הבריטית; אין תביעות ידועות מאז 1994 (HRW)

הקשת ההיסטורית הזו קריטית: הרדיפה המשפטית של קווירים בפלסטין החלה תחת שלטון בריטי, לא תחת ממשל איסלאמי. היום, עזה שומרת טכנית על החוק מהתקופה הקולוניאלית, אך לא היו תביעות רשומות תחתיו בעשורים. בינתיים, מדינת ישראל, שמועלית לעיתים קרובות כמקלט קווירי, דחתה מקלט ליותר מ-99% מהמבקשים הפלסטינים הקווירים. הניגוד חושף את הריקנות של „מותג ישראל“ – נרטיב המשתמש בזכויות LGBTQ+ כדי להסתיר כיבוש ואפרטהייד.

הבנת ההיסטוריה הזו חשובה. היא מאתגרת את הנרטיב הפשטני שמציב חיץ תרבותי בין מערב וידידותי לקווירים למזרח הומופובי. היא גם מחזקת את הסוכנות של ערבים ומוסלמים קווירים שאינם קורבנות של התרבות שלהם, אלא ניצולים של גם דיכוי מקומי וגם אלימות קולוניאלית מיובאת.

אלן טיורינג: המראה המערבית

כדי להבין באופן מלא את האכזריות והאבסורד של הפללת קיום קווירי, עלינו רק לפנות לאחת הסיפורים הטרגיים והחושפניים ביותר של המאה ה-20: זה של **אלן טיורינג**. היום, שמו של טיורינג מוכר ברחבי העולם בזכות **מבחן טיורינג**, מושג יסודי בבנייה מלאכותית ובסיס למערכות CAPTCHA מודרניות. אך המורשת האמיתית שלו עמוקה בהרבה – הוא היה המתמטיקאי והקריפטואנליטיקאי המבריק **שתכנן את המכונה שפרצה את קוד האניגמה הגרמני**, תרומה מכרעת לניצחון בעלות הברית במלחמת העולם השנייה.

עבודתו של טיורינג ב**בלטצ'לי פארק** נשארה מסווגת שנים, אך כיום מובן שהוא **קיצר את המלחמה עד שנתיים**, והציל מיליוני חיים. בחברה צודקת כלשהי, הוא היה נחגג כגיבור לאומי, מכובד בחייו וזכור בהכרת תודה וכבוד. אך אלן טיורינג היה הומו. ובבריטניה של שנות ה-50, **זה היה פשע**. כמו גברים הומואים רבים בתקופתו, טיורינג נאלץ לחיות חיים כפולים – מתגנב מחוץ לביתו לפגוש את בני זוגו בסתר.

כשטיורינג דיווח על פריצה לביתו, בחשד למעורבות של בן זוגו האחרון, ארנולד מאריי, הוא בסופו של דבר חשף את היחסים שלהם בחקירת משטרה. מה שהחל כחקירה שגרתית של סחורה גנובה הפך במהירות לתביעה על „**התנהגות מגונה חמורה**” – אותה אישום שהרס את אוסקר ויילד. הבלש הראשי, שראה את המקרה יוצא מכלל שליטה, התנצל מאוחר יותר בפני טיורינג, מתאבל על כך ששיתוף הפעולה שלו שחרר מכונת משפט בלתי ניתנת לעצירה.

למרות שירותו במלחמה וגאונותו המדעית, טיורינג הועמד למשפט והורשע. בית המשפט הציע לו בחירה: מאסר או סירוס כימי. הוא בחר באחרון, „טיפול” כביכול שכלל אסטרוגן סינתטי כדי לדכא את הליבידו שלו. תופעות הלוואי היו מחרידות. טיורינג סבל **מגינקומסטיה (התפתחות שדיים)**, **דיכאון והידרדרות נפשית**. המוח התוסס שהציל את אירופה מפשיזם נשחק כעת על ידי אכזריות ממלכתית. ב-1954, בגיל 41 בלבד, **טיורינג שם קץ לחייו** על ידי נגיסה בתפוח ספוג ציאניד.

עשורים מאוחר יותר, לאחר זעם ציבורי והתחשבות לאומית איטית, טיורינג קיבל חנינה מלכותית לאחר מותו. אך את ההיסטוריה אי אפשר לבטל. אדם שנתן הכל למדינה ששילמה לו בבושה ועונש אבד – לא במלחמה, אלא על ידי החוקים שטענו להגן על החברה. סיפורו של טיורינג אינו רק טרגדיה – זו האשמה. הפללת חיים LGBTQ+ מעולם לא הייתה על הגנה. היא תמיד הייתה על **שליטה, פחד ופיקוח על תשוקה**. וכאשר קולות מערביים מגנים היום תרבויות אחרות על הומופוביה, הם עושים זאת עם **זיכרון סלקטיבי**. החוקים שהרגו את טיורינג נולדו בלונדון, לא במכה, ומותו עומד כתוכחה חגיגית למיתוס העליונות המוסרית המערבית.

אלימות מגדרית ומיתוס הפטריארך התרבותי

כאשר פרשנים מערביים ממסגרים חברות ערביות ומוסלמיות כ„ברבריות” או „נחשלות” באופן ייחודי בסוגיות זכויות אדם, הם לעיתים רחוקות מדברים ממקום של יושרה היסטורית. זה לא רק מטעה – זו הקרנה. אותן חברות שטוענות לעליונות מוסרית היום שמרו, עד זמן מזעזע לאחרונה, על נורמות אלימות ופטריארכליות עמוקות בתוך מערכות המשפט שלהן – לעיתים קרובות עם כוח המדינה מאחוריהן.

קחו, למשל, את הנושא של **אלימות במשפחה ואונס זוגי**. בחברות ערביות ומוסלמיות, אמנם תמיד היו מבני פטריארכיה – כמו בכל התרבויות – אך הרעיון שגבר יש לו זכות בלתי מוגבלת להכות או לפגוע מינית באשתו היה **בלתי מקובל חברתי**, גם אם לא תמיד הופלל. כאשר גבר חצה את הגבולות האלה – מכה את אשתו, פוגע בילדיו או מתנהג באלימות – התנהגותו לעיתים קרובות נתקלה ב**התערבות קהילתית**. זקנים, בני משפחה או עמיתים התעמתו איתו, ואם התמיד, אשתו וילדיו יכלו לבקש מקלט אצל **משפחה מורחבת, חברים או שכנים** ללא בושה חברתית.

הובן: התנהגויות מסוימות פשוט הפכו גבר ללא ראוי להיות ראש משפחה, ללא קשר להתערבות המדינה.

עכשיו השוו זאת לאירופה וצפון אמריקה בתחילת ובאמצע המאה ה-20. במדינות כמו בריטניה, צרפת וארצות הברית, החוק הכיר ב„זכויות זוגיות“ של הבעל – אופורזים לאונס זוגי, שלא הוכר כפשע במדינות מערביות רבות עד סוף המאה ה-20 או אפילו תחילת המאה ה-21. בבריטניה, אונס זוגי היה חוקי עד 1991. בחלקים מארצות הברית, עד שנות ה-90 או מאוחר יותר. חוקים אלה לא רק אפשרו התעללות – הם קידדו אותה.

ענישה גופנית של נשים וילדים לא רק סבלו – היא עודדה בגלוי. גברים קיבלו סמכות משפטית על משפחותיהם, וענישה באמצעות אלימות נחשבה לתרגיל פרטי, אפילו אחראי, של סמכות זו. גבר יכול להכות את אשתו על „דיבור חוזר“, לשלול ממנה אוטונומיה ולבודד אותה משפטית מהעולם החיצון. אם אישה ברחה מבעלה המתעלל, היא סיכנה לאבד את ילדיה, רכושה ומעמדה החברתי. זה לא היסטוריה עתיקה. אלה היו החוקים במהלך ואחרי מלחמת העולם השנייה, באותן מדינות שהפילו הומוסקסואליות, קולוניזו את הדרום הגלובלי ואמרו לעולם שהן נושאות הדגל של התרבות.

לכן כאשר מבקרים מערביים מודרניים מרימים זכויות LGBTQ+ או נשים כהוכחה לעליונות מוסרית מערבית על חברות ערביות או מוסלמיות, הצביעות מדהימה. לא רק שזכויות כאלה הן התפתחות אחרונה וקשה להשגה במערב עצמו, אלא המסגור מוחק מערכות קיימות, מבוססות תרבותית של אחריות שקיימות בחברות לא-מערביות במשך דורות. מחיקת ההקשר הזה אינה מקרית. היא מאפשרת למעצמות מערביות לשמור על אשליית מנהיגות תרבותית תוך התעלמות מההיסטוריה שלהן ומהנזק שגרמו לחברות שקולוניזו – לעיתים קרובות הורסות או מעקרות את מבני הקהילה שסיפקו הגנה בעבר.

פינקווישינג כמדינאות

קמפיין „מותג ישראל“, שהושק ב-2005 על ידי משרד החוץ, קידם במפורש את תל אביב כמקלט ידידותי להומואים. המאמץ הזה לא היה גאוה אורגנית; זו הייתה תעמולה ממלכתית. בזמן שמציגים דגלי קשת בענן בחו"ל, ישראל קיצצה מימון לשירותי LGBTQ+ מקומיים והמשיכה לדכא פלסטינים תחת כיבוש. קבוצות קוויריות ישראליות כמו כביסה שחורה (Kvisa Shchora) מחו נגד ההשתלטות הזו, מסרבות לאפשר לשימוש בזהויותיהן כדי לנקות אפרטהייד. כפי שאמרו פעילי כביסה שחורה:

„אי אפשר לחגוג גאוה על אדמה כבושה. השחרור שלנו לא יכול לבוא על חשבון דיכוי של עם אחר.“

באופן דומה, ארגונים קוויריים פלסטיניים כמו אל-קאוס וקווירים פלסטינים ל-BDS (PQBDS) דחו זה זמן רב את הפינקווישינג. PQBDS הצהירו:

„המאבק שלנו אינו להכללה במדינה גזענית, אלא לפירוקה.“

קולות אלה כמעט ולא נשמעים בשיח המערבי המרכזי, שמעדיף להשתמש בקוויריות כהצדקה למיליטריזם, במקום להגביר את האנשים החיים בצמתים שלה.

לכן כאשר קולות מערביים לועגים או מגנים חברות ערביות ומוסלמיות על יחסן לאנשי LGBTQ+, זה לעיתים רחוקות בסולידריות עם קווירים בשטח. לעיתים קרובות יותר, זה פועל כטרופ איסלאמופובי – דרך להציג מוסלמים כבלתי ניתנים לתיקון סובלניים ובלתי ראויים להגדרה עצמית. זו טקטיקה קולוניאלית ישנה עטופה בשפה מתקדמת.

שחרור קווירי אינו שלם ללא צדק לפלסטין

כאשר אומרים לקווירים שסולידריות עם פלסטין פירושה להתייצב עם הומופוביה, עלינו לזהות את האסטרטגיה: **זה לא על הגנה על חיי קווירים. זה על הגנה על כוח מדינתי.**

לטעון ששחרור LGBTQ+ שייך למערב אינו רק שגוי – זה מסוכן. כפי שההיסטוריה מראה:

- הומוסקסואליות **לא הופללה בחברות ערביות או איסלאמיות** עד שמעצמות קולוניאליות אירופיות כפו את חוקיהן.
- אלימות במשפחה ואונס זוגי **היו מוגנים משפטית במערב** עד עמוק לתוך העידן המודרני.
- היום, **קווירים פלסטינים נדחים ממקלט על ידי ישראל**, אפילו כשהיא מקדמת את עצמה כאוטופיה קווירית.

המערכות שמפקחות על טרנסים בארצות הברית, מגרשות מבקשי מקלט קווירים בבריטניה ומפציצות בתי חולים בעזה מחוברות זו לזו. שחרור קווירי אינו ניתן להפרדה ממאבק אנטי-קולוניאלי. זו לא צדקה; זו **אסטרטגיה להישרדות קולקטיבית.**

„השחרור שלנו קשור זה בזה“, אמרו מארגני קווירים זה זמן רב. לא כמטאפורה, אלא כמציאות חומרית.

לעמוד עם פלסטין אינו סתירה לזהות קווירית. זו מימוש שלה. להיות קווירי ואנטי-קולוניאלי, קווירי ואנטי-אפרטהייד, קווירי ופרו-פלסטין, אינו צביעות. זו עקביות.

סולידריות אמיתית אינה מבקשת מאיתנו לשלול מי אנחנו. היא מבקשת מאיתנו **לדחות את התסריטים שנכתבו על ידי בעלי הכוח** – אלה שהיו הפוכים את זהויותינו לכלי חלוקה. היא מבקשת מאיתנו להקשיב לקווירים פלסטינים, לתמוך בזכותם להתקיים בכל מורכבותם, וללחום לצידם לעולם שבו אף אחד אינו מוזז, מופחת או נשלל מכבוד.

קווירים אינם חייבים נאמנות לאימפריות שהפלילו אותם אתמול ומשתמשים בהם היום. איננו צריכים לבחור בין זהויותינו לעקרונותינו. איננו אביזרים לכוח. אנחנו אנשים. ונחיה חופשיים – **יחד.**

מקורות

- אמנסטי אינטרנשיונל. (2022). **אפרטהייד ישראל נגד הפלסטינים: מערכת אכזרית של שליטה ופשע נגד האנושות.**
- אל-קאוס למגוון מיני ומגדרי בחברה הפלסטינית. **העבודה שלנו.**
- בוסזול, ג'. (1980). **נצרות, סובלנות חברתית והומוסקסואליות.** הוצאת אוניברסיטת שיקגו.
- אל-רואיהב, ח'. (2005). **לפני הומוסקסואליות בעולם הערבי-איסלאמי, 1500-1800.** הוצאת אוניברסיטת שיקגו.
- Human Rights Watch. (2021). **סף שחצה: הרשויות הישראליות ופשעי האפרטהייד והרדיפה.**
- מסעד, ג'. (2002). „כיוון מחדש של תשוקה: האינטרנשיונל ההומו והעולם הערבי.“ **תרבות ציבורית**, 14(2), 361-385.
- קווירים פלסטינים ל-BDS. (2010). **הצהרה על פינקווישינג.**
- **מהו פינקווישינג?**
- רחמן, מ'. (2014). **הומוסקסואליות, תרבויות מוסלמיות ומודרניות.** פלגרייב מקמילן.
- חנינה מלכותית לאלן טיורינג. (2013). **הודעה לעיתונות של ממשלת בריטניה.**
- טיורינג, ד'. (2015). **פרופ: אלן טיורינג מפוענח.** The History Press.

- תוכנית הפיתוח של האו"ם (UNDP). (2021). **להיות LGBTI באזור הערבי**.
- ויטאקר, ב'. (2006). **אהבה בלתי ניתנת לדיבור: חיי הומואים ולסביות במזרח התיכון**. הוצאת אוניברסיטת קליפורניה.